

Nr 211.

Godkänd av första kammaren den 11 maj 1926.

Godkänd av andra kammaren den 12 maj 1926.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fördelning av automobilskattemedel jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 104.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen den 20 februari 1926 avlåten proposition, nr 170, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att antaga nedanstående förslag till förordning om fördelning av automobilskattemedel.

Förslag

till

förordning om fördelning av automobilskattemedel.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Av de under visst år jämlikt förordningarna om automobilskatt, om särskild skatt å automobilgummiringar och om särskild skatt å bensin och motorsprit eller jämlikt de särskilda bestämmelser, Konungen enligt 18 § i förstnämnda förordning må hava meddelat, influtna skattemedel (*automobilskattemedel*) skola tjugu procent tillfalla rikets städer för att användas för dessas gatu- och väghållning samt åttio procent landsbygden för att användas företrädesvis till förbättring och underhåll av för den allmänna samfärdseln särskilt betydelsefulla vägar och broar.

2 §.

Av den städerna tillkommande andel av skattemedlen skola åttio procent fördelas mellan de särskilda städerna i förhållande till de belopp, som från dem influtit i automobilskatt.

Angående fördelningen av återstående tjugu procent förordnar Konungen.

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 14 saml. Nr 211—214.

3 §.

1 mom. Av landsbygdens andel av skattemedlen fördelas åttiofem procent på följande sätt:

a) Till väghållningsdistrikt, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan, utgår bidrag med en tiondel av distriktets verkliga kostnad under året näst före det, varunder automobilskattemedlen influtit, för vägunderhåll och vinterväghållning, därvid i nämnda kostnad jämväl inbegripes all förvaltningskostnad, som icke uppenbarligen avser byggande av väg. Sådant bidrag utgår dock icke, med mindre vägunderhållet hela det år, varunder automobilskattemedlen influtit, ålegat vägkassan; och skall bidraget, där vägunderhållet ej jämväl hela det därförut förflutna året ålegat vägkassan, såvitt angår vägunderhållet beräknas å den jämlikt 46 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet uppskattade kostnaden.

Till grund för beräklandet av ovan berörda verkliga kostnad skola läggas på föreskrivet sätt förda och granskade räkenskaper. Försummar väghållningsdistrikt att förebringa nöjaktig utredning om storleken av samma kostnad, må, i den ordning Konungen bestämmer, väghållningsdistriktets rätt till nu omförmält bidrag förklaras förverkad.

b) Vad av omförmälda åttiofem procent återstår skall tillgodokomma de särskilda länen i förhållande till de belopp, som influtit i automobilskatt från respektive läns landsbygd, därvid iakttages, att Kalmar läns landstingsområden betraktas såsom särskilda län.

2 mom. Av återstående femton procent må ett belopp, motsvarande högst en procent av landsbygdens andel av skattemedlen, enligt Konungens förordnande användas till understödjande av sådana forsknings- och undersökningsarbeten, som anses i synnerlig grad befrämja ett ändamålsenligt användande av ifrågavarande skattemedel, och återstoden mellan länen fördelas på sätt Konungen förordnar.

4 §.

Konungen äger att av skattemedel, som enligt 3 § 1 mom. b) och 2 mom. skola tillgodokomma visst län, årligen bevilja bidrag till förbättring av för automobiltrafiken särskilt viktiga vägar och broar inom länet samt till underhåll av sådana av vederbörande vägkassa underhållna vägar och broar, vilkas underhåll på grund av automobiltrafik i synnerlig grad försvåras, ävensom till sådan vinterväghållning, som är till särskilt gagn för automobiltrafiken. Vad av länet tillkommande skattemedel ej åtgår till beviljade bidrag skall besparas, intill dess sålunda uppkommet överskott bliver i enahanda ordning utdelat eller om dess användning annorledes förordnas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1927, från och med vilken dag förordningen den 20 juni 1924 (nr 258) om fördelning av automobilskattemedel upphör att gälla.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har riksdagen till behandling förehaft jämväl vissa i anledning av propositionen väckta motioner. Sålunda har, bland annat, i två lika lydande motioner, I: 272 och II: 396, hemställts, att riksdagen måtte i det i Eders Kungl. Maj:ts proposition, nr 170, framlagda förslag till förordning om fördelning av automobilskattemedel vidtaga sådan ändring, att bidrag jämlikt 4 § må kunna utgå jämväl för förbättring av för automobiltrafiken särskilt viktiga vägar och broar inom köping och municipalsamhälle.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

I ovanberörda motioner har uppmärksamheten fästs på det rådande förhållandet, att köpingar och vissa andra stadsliknande samhällen för närvarande äro helt utestängda från att erhålla bidrag från automobilskattemedel. Enligt riksdagens mening torde förevarande fråga vara av beskaffenhet att böra göras till föremål för särskild utredning, och anser sig riksdagen böra göra framställning härom hos Eders Kungl. Maj:t.

För vinnande av erforderlig garanti för ett tillförlitligt underlag för bidragets beräkning har i statsrådsprotokollet ställts i utsikt utfärdande av vissa föreskrifter avseende ett enhetligt ordnande av vägdistriktens bokföring. I anledning härav föranlättes riksdagen uttala, att om än riksdagen förutsätter som självklart, att viss kontroll över vägdistriktens bokföring och förvaltning måste utövas, det dock framstår som angeläget, att de föreskrifter, som i detta avseende må komma att meddelas, icke bliva onödigtvis betungande eller eljest medföra alltför långt gående inskränkningar i väghållningsdistriktens självbestämmanderätt.

Under åberopande av vad riksdagen sålunda anfört, får riksdagen, *dels* anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, antagit i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 20 februari 1926 intagna, riksdagens prövning underställda förslag till förordning om fördelning av automobilskattemedel,

dels ock i anledning av motionerna I: 272 och II: 396 anhålla om utredning i vad mån bidrag av automobilskattemedel må utgå jämväl för vägväsendet inom köpingar och vissa andra stadsliknande samhällen samt om framläggande för riksdagen av det förslag i ämnet, vartill utredningen må giva anledning.

Stockholm den 12 maj 1926.

Med undersåtlig vördnad.